

tését, felhasználását illeti; csak legyen egy fővonal a fő vásár-térre vezetve, akkor lehet az erdők közelében gyárt állítani, a miféldolgozza, a szállítása a vidékről a központba olcsóbbá kerül, mint a vasuti szállítás. Ebben azon haszon is lenne, hogy a fuvarozás által több ember boldogulna, a kik most is csekély földbirtokuk mellett egy részben abból élnek; az ily körülmény tekintetbe vétele is igen fontos; másrésztben, hogy a mostani meglevő utak elváltassanak a tervezett vasúthálózat felhasználására és egy új mellékút építtessék a népele, ez is az idő szerint tulságosan terhelné népünket. Ez lévén e város polgárságának nézete, mindazonáltal egy ily nagy munka keresztülvitele a nagy többség véleményétől függvén, jó lenne ha többen is e tekintetben nyilatkoznának, mert e város polgársága a jónak mindig pártolója.

Szűcs József,
polgármester.

Nyílt levél a „Nemere“ tkts. szerkesztőjéhez
S.-Szentgyörgyön.

Az iskolai takarékpénztárakról pró et contra évek óta vitatkozunk. Egyik tanító pártolja, a másik harcol ezen új intézmény ellen. Én kezdetül fogva pártolója voltam az isk. t. pénztáraknak s ennek folytán ja mármárosgyezi áll. tanítóképzéde gyakorló iskolájában ma is fennáll és annak tanítója lécfalvai Nagy Károly a múlt évben 2 arany jutalomban is részesült.

A közelmúlt ősön tett körútam alkalmával a községi iskolaszék nyilatkozott az isk. takarékpénztár mellett s csak azt kívánták tudni, hogy miféle módon kell az isk. t. pénztárt kezelni?

Közlöm alább a rovatos ívet és rövid utasítást, melyet a 9 közs. iskolaszék elnökéhez és 4 áll. isk. gondnokához megküldöttem s egyuttal szívesen kérem a t. szerk. urat közölni mind a kettőt becses lapjában is. „Ha nem használ, nem is árt“ — mondja a példabeszéd.

Megjegyzem hogy a m.-szigeti áll. iskola gy. iskolájában ma is ilykép kezelik az isk. t. pénztárt és pedig kellő eredménnyel.

Azokkal, kik ezen intézmény ellen ezután is támadólag lépnek fel a „Nemere“-ben, én tollharczba nem fogok bocsátkozni. Nem azért mondom ezt, mintha magamat csalhatatlannak s az isk. takarékpénztárt a haza egyetlen megm. intézményének tekinteném; hanem azért nem fogok polemizálni, mert nézetem szerint ezen intézmény mellett és ellen már elég tintát és papíroszt fogyasztottunk el.

Itt az ideje legalább is így tartom, hogy a tollat tegyük fére és kezdjünk a munkához.

Szó a mi szó, de előre is tudom azt, hogy az isk. t. pénztárak kezelése körül merülni fognak fel olyan körülmények, melyek egy eleme mint mellette is fognak tanuskodni. Jegyzegek fel mindezeket a tanítóik híven és pártatlanul, mert épen ez a kötelességünk, hogy megvilágítsuk a tanuságot, melyet annak idejében én is ószintén fogok közölni a „Nemere“ t. olvasóival.

Brassó, 1879 decz. 23-án.

Koós Ferencz,
tanfelügyelő.

1. szám.						
Betevő neve: Jakab István						
Év	Hó	Nap	Betétel	Betét frt kr	Kiadva frt kr	
1880	jan.	1	Betét	— 10	—	—
"	"	8	Betét	— 5	—	—
"	"	15	Betét	— 10	—	—
1880	jan.	20	Kiadás irkára	—	—	2
"	"	25	Betét	— 6	—	—
"	"	28	Betét	— 4	—	—
"	"	29	Kiadás irkára	—	—	2
"	"	30	Betét	— 10	—	—
1880	jan.	31	Összes betét és kiadás	— 45	—	4

1160 Brassó-Fogarasma gyei kir. tanfelügyelőségétől.
1879.

Tekintetes községi iskolaszéknek.

Van szerencsém az iskolai takarékpénztár életbe léptetésére s illetőleg annak szakzerű kezelésére szükséges rovatot ívet a következő megjegyzések kíséretében megküldeni:

1. Szükséges egy több ivből álló főkönyv a takarékpénztárt kezelő tanító számára a mellékletben kimutatott rovatokkal. Az év, hó, nap rovatokba a betevés ideje jegyzetetik be. A második rovatba, vagy a legnagyobb rovatba betétel alkal

mával csak ezen szócsla irandó be: „Betét“; ha pedig valamire kiadunk, akkor e szócsla „Kiadva“ és azon tárgy neve, a mire a kiadás tételtek. A harmadik vagy betét rovatba jegyzetetik frt. kr. t. i. a mennyi betéttetett; a kiadási rovatba szintén az, a mi frt vagy krban kiadott.

2. A főkönyven kívül mindenki betevő növendek az iskolai takarékpénztárba való beállításakor készít magának egy iv papírból 16 oldalú kis könyvecskét, e helyett zsebkönyvecskét is használhat; ezt a kezelő tanító hasonló módon a főkönyvhöz rovatozza; ez a tanítónak a szülékel szembeni megnyugtatóul szolgál s egyuttal egy a gyermekek minc a tanítót ellenőrzí.

3. A kezelő tanító a főkönyvben minden hónap végén a betett összeget összegezi, valamint a kiadást is, és erről az iskolaszék utján hozzám kimutatást küld, én pedig felküldöm Budapestre, t. Weisz B. Ferencz urhoz. A gyermeknél levő kis könyv felette szükséges, különben sok gyanúsításnak van a kezelő tanító kitéve.

4. Az iskolai takarékpénztáról csak év végén a szülő határozata kivásására adatnak ki betett összegek, évközben soha sem; legfőlebb tanezők, zsanterek beszerzésére.

5. Ha valamely növendék az iskolai takarékpénztárba 1 frtot meghaladó összeget gyűjtött meg, azt a brassói takarékpénztárba helyezi a kezelő tanító, hogy ezzel a szülékek is példát mutasson gyermekeik által a takarékságra.

6. Az isk. takarékpénztárba a betételek naponként kétszer fogadtatnak el u. m. d. e. fel 8 órától 8-ig, d. u. fel 2 órától 2 óráig. Az aztán betenni akarók más napra utasítatnak.

Ezeket tartottam szükségesnek az isk. takarékpénztárak kezelésének mikéntjéről tájékozásul megemlíteni, a többi a tanító belátására bízandó; intézze azt ő a legjobb belátása és meggyőződése szerint.

Brassó, 1879. decz. 21. én.

Koós Ferencz m. k.
kir. tanfelügyelő.

Házi-ipar ügy.

Sepsi Szentgyörgy, 1879. decz. 25-én.

A háziipar és ipari oktatást terjesztő egyesület f. hó 17-én d. u. ülést tartott, mely alkalommal az egyesület eddigi tevékenységének és munka körének mintegy elismerésére vonatkozó több elismerés és segély terjesztetett elő: Nevezetesen: a budape. ti műegyetem hazafias tanárai közül 10-en az „Első székely szövő-gyár“ részvényeiből 10 darabot alájegyezvén s annak árát elküldvén Nagy Dezso tanár egy meleg hangon írt levélben kinyilatkoztatja, miszerint a 10 drb részvényt a „szövő ta műhelynek“ ajándékozá, melyet a választmány midőn örvendetés tudomásul vett, egyszerűen az iparügy iránt oly hazafias érzelmű tanár uraknak köszönetet is szavazott, melyet e helyen is közölni hazafias kötelességünknek ismerünk. Hasonlólag pávai Vajna Elk-ur az erdélyi gazdák V. vándor gyűlésének kiállítására küldött terményeit a szövő tanműhelynek ajándékozta, melyért szintén köszönet szavaztatott, s melyek bár nem szorulnak dicsőre, de minden esetre gyűnyk iránt oly meleg érdeklődést tanúsítanak, hogy azt nyilvánosság elő hní közeleségnek ismerjük.

Egy nőipar tanóhely berendezésének vidékünkön való megkezdése, hogy minő szükséges nem vitatom, csak örömmel említem fel, hogy a s. szentgyörgyi jótkönyv egyesület áltálva annak szükségességét 200 frtot ajánlott pénztárából annak felállításához. A választmány örvendetés tudomásul vette az ajánlatot és a nőipartanműhely berendezésére szükséges előmunkálatok meg telére maga részéről főispán elnök ő méltósága elnökele alatt tartandó közértekezletre Tarczali Endre Benedek János, Binder Lajos, Császár Bálint és Molnár Áron tagokat küldi ki, felkérvén a nőegyletet a maga részéről is ezt tenni sziveskedjék.

Az ipar, kereskedelem s általában a közgazdaság előmozdítására oly nagy lendületet gyakorló e megyében építeni tervezett vasút előleges munkálataira választmányunk tekintve pénzügyi helyzetét, egyelőre 50 frtot szavazott meg.

Tudomásul vette földmívelési, ipar és kereskedelmi miniszter ur ó nagy méltóságának magas leiratát, mely szerint Binder Lajos gépész mérnököt az erdélyi részekben a háziipar ügy felügyeletére kinevezte, jóllehet ezáltal, miután Bindernek gyakran kell körutat tenni, egyesületünk már megindított s szépen haladó ipar intézménye némi hátrányt szenved, de hisszük, hogy egy értelmes szakértő művezető beállításával pótolva leend a hiány.

Nemkülönbön tudomásul vétetett Perdi Mihály levele is, melyben leányának Amáliának szorgalma jutalmul adott szövőszékért köszönetét nyilvánítja. Hamar Etelek azon kérésére, hogy az egyesület néki a szülői háznál használandó szövőszék adna ki, határozatot, hogy — miután szövőszék nincsen úgy jelenleg készen, melyet kiadhatna, azonban tekintve pontos és szorgalmas munkásságát, az egyesület hajlandó egy szövőszék felszerelve adni neki egy frt havi részletekbeni lefizetés mellett.

Azt hiszem ilyen intézkedések eléggé igazol-

ják az egyesületnek törekvését iparunk és ipari oktatásunk általánossá tételére; vajha e megye lakossága is megértené már az idő komoly intó szavát.

KÜLÖNFELEK.

Lapunk mai száma a közbeesett ünnepek miatt késett.

— A szegények karácsonfáját mult szombatn állította fel a nögyelet. Az ajándékok kiosztása két óránál több időt vett igénybe, miután szólnál több szegény részesült pénz vagy ruhahemű segélyben. Mielőtt az estély megkezdődött volna, Révay Lajos az egyesület titkára tartott színléhez szóló beszédet.

— Gyalogpostán jött levél. Sepsiszentgyörgy, 1879. decz. 27. — Kedves szerkesztő barátom! Nem tudom, hogy a vadászati törvény ki van-e már hirdetve a farkasok között, annyit azonban bizonyossággal irhatok, hogy e gaz köpek oly jól találják nálunk magukat, mintha a kancsukák hazájában élének. Mint afféle dilettans állatkedvelő nem fojthatom el magamban az öröm amaz érzetet, mely megleg akkor, midőn látom hogy nagyuraink terjedelmes pusztákban nem engedik meg, hogy minden paraszt vadászhasson a fenevadakra. Mi lenne belőlünk ha e nemes állatfaj kiirtatnék! Mi lenne nagy urainkból, ha nem rendezhetnének, nagyvadászokat csak azért, mert az a kegyetlen paraszt előlözte előlük a farkast, rókát s minden efféle hasznos állatfajokat. Mily szerencsétlen lehet az angliusz farmer, hogy ő csak nyomda festékből készített farkast láthat, az a felső német országi iskolás gyermek, a kinek nem érzékeltethetik e böstást s csak egy a könyvből kell bemagolni a farkas egész életörténetét. Mily előnyös helyzet jutott nekünk e tekintetben, akár Muszkaországban. Nálunk ha az ember farkast akar látni, csak menjen ki este a sétatérre, úgy tíz óra után, s biztosítom, hogy nem egygyel, de tízzel is fog találkozni. A körülmények úgy hozták magukkal, hogy ünnep másodnapján este egy rokonomhoz menjek nőmmel látogatába. A házi asszony szives marasztása folytán úgy 12 óra feléig elég jól eltöltöttük az időt. Ekkor azonban haza felé indultunk. A sétatéren, a járásbíróóság épülete előtt haladva el, rábukkantunk a farkasra, a mint az egy szép fehér malaczból szerény vacsoráját költögette el. Nőm a farkas láttára megijedt, én azonban bátoríva őt, a nálam levő pálcát úgy fogtam, hogy ha szükségessé válna vehessem. Így a lakmározó mellett csendesen elhaladva hazaértünk, s bár forgattam eszemben, hogy vissza megyek s lelvővöm a szemtelen tolakodót, ezt tenni, nem lévén vadász engedélyem, csupa törvény tiszteletből nem mertem. A később utánunk jövő emberek kergették el. A farkast különben cseppet se n alteralta az, hogy minket két villogó szemével meglátott, oly nyugodtan falatozott tovább, mintha valamelyik gourmand a hotelben table d'hote jánál. — Figyelmeztetek mindenkit, hogy ha kénytelen lenne egy későcsón menni haza, lássa el magát a szükséges doronggal, mert különben megtörténhetik, hogy malaczhányában a vadászati törvények aegessise alatt őt magát falja fel vagy egy csatagoló „oldal bahó.“

Szemes.
— A magyar országos segélyző nögyelet (veres kereszt) központi választmánya tusztelttel kéri az összes ivtartókat, miszerint az alapszabályok 8—12 §§-ai értelmében a főkegyeket és azoknak választmányait megalakításra és az alapszabályok 21 §-s szerint a vidéki választmányhoz, vagy a hol ilyen még nem alakult meg, közvetlenül a központi választmányhoz (II f. utca 105. b.) aláirati ívek, illetőleg évi jelentéseiket január 20-ig benyujtani sziveskedjenek.

— K. Papp Miklós t. „Magyar Polgár“ szerkesztőjét sulyos csapás érte. Édes anyja, Moldován Katalin f. hó 24-én üdült vese bajban 54 éves korában megszűnt élni. Aldás emlékezetén.

— A Tömöszszorosban a fellálandó honvédelmi kéreire hirdettet pályázat mennyiségi-leg szép eredménnyel végződött, a melyben 14 pályamű érkezett be. A bíráló bizottság a napokban tartott ülésén ezeket tüzetes bírálat tárgyává tévén, kitűnt, hogy a pályázati program feltételeinek a kömönység és költség összegre nézve csak két tervezet felelt meg és pedig 1. a körbeírt A és T jelige alatti első tervezet, mely egyszerű csinos mű, szakavatott kidolgozással, de arányai kissé nehézkesekek, az emlékl oldalán alkalmazott koralaku mélyítés pedig idegenszerű és nem fér össze az egész komoly jellegével. Fogantatás esetén, tekintve a helyet, melyre száma van, ezen mű nem gyakorolható a kívánt hatást. 2. Az „Erdély“ jelige alatt benyujtott pályamű, mely úgyesen rajzolt, német renaissance stílusban gondolt obeliszket ábrázoló erős részletekkel. Főhiánya e műnek a tulságosan tagozott talpazatban rejlik, mivel ezáltal az egésznek összhangzatos hatása megzavaratik. Miután tehát a programnak megfelelő tervezet között az első díjra érdem s nem lehet, a bíráló bizottság elhatározta, hogy az aránylag legjobb, fentemlített két tervezet közt a pályadíj megosztassék. Fogantatásra azonban a díjazott művek egyikét sem ajánlhatja.

— Törvénykönyv ember örököl. Londonban a régiségek árverésen ritka specialitás